

کمیسیون تلفیق مجلس حذف ۳۳ میلیون یارانه‌بگیر را در سال ۹۷ تصویب کرد

ریزش یارانه بگیران

یارانه نقدی تقریباً معادل هزینه تکمیل نیمی از پروژه‌های عمرانی ایران خرج تراشیده است

عکس: سعید قالیچین/شهریاد

شهروند | یارانه نقدی ایرانی‌ها تقریباً چیزی معادل هزینه تکمیل نیمی از پروژه‌های عمرانی کشور خرج تراشیده است. از آذر ۸۹ که هدفمندی یارانه‌ها کلید خورده است تا آذر ماه امسال دولت ۲۸۳ هزار میلیارد تومان یارانه نقدی به ایرانی‌ها پرداخته است. این موضوع در حالی رخ می‌دهد که هزینه تکمیل ۷۹ هزار پروژه عمرانی تمام کشور رقمی حدود ۶۰۰ هزار میلیارد تومان برآورد شده است. حالا دولت و مجلس عزم خود را جزم کرده‌اند که از سال ۹۷ شمار زیادی از یارانه‌بگیران را از گردونه خارج کرده و یارانه‌مطلبان بسیاری از کشورهای جهان تنها به اقشار آسیب‌پذیر و فقیر پرداخت شود. در همین راستا دیروز کمیسیون تلفیق مجلس حذف ۳۳ میلیون نفر یارانه‌بگیر را در سال آینده تصویب کرد. به گفته مهرداد لاهوتی، عضو کمیسیون تلفیق مجلس بر اساس مصوبه دیروز این کمیسیون، دولت بر این اساس در سال آینده ۳۳ میلیون نفر جمع ۷۶ میلیون یارانه‌بگیران کشور کنار گذاشته خواهند شد و به این ترتیب بار سنگین یارانه‌های نقدی بر دوش بودجه کشور خواهد شد.

یارانه نقدی از کجا آمد؟

تعیین تکلیف یارانه حامل‌های انرژی به عنوان یکی از مهمترین عوامل افزایش هزینه‌های دولت در اقتصاد ایران، دست‌کم از دو دهه قبل مورد توجه دولتمردان و کارشناسان اقتصادی قرار گرفت. در این بین چالش مهم برای حذف این یارانه‌ها فقدان مکانیسم روشن برای شناسایی اقشار آسیب‌پذیر بود. مسأله‌ای که با توجه به افزایش قیمت حامل‌های انرژی در صورت حذف یارانه‌ها مستقیم بر معیشت دهک‌های پایین درآمدی تأثیر گذار بود. با این توصیف اما قانون هدفمندی یارانه‌ها در آذر ماه سال ۱۳۸۹ توسط محمود احمدی‌نژاد به اجرا گذاشته شد. مطابق این قانون شش‌زده قلم کالا و خدمات مشمول حذف یارانه و به قیمت بین‌المللی شدند. در مدت پنج سال یارانه کالایی چون بنزین، گازوئیل، گاز، نفت، برق، آب، گندم، شکر، برنج، روغن و شیر حذف شده و آنها با قیمت بازار عرضه شدند. خلیج‌فارس عرضه می‌شوند. در سال اول مطابق با قانون بودجه، درآمد دولت از محل اجرای این طرح ۲۰ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده بود که از این مبلغ ۳۰ درصد به‌عنوان بارانه تولید، ۲۰ درصد به‌عنوان جبران خسارت ناشی از افزایش قیمت حامل‌های انرژی اختصاص یافته بود. همچنین دولت به منظور مقابله با آثار تورمی حذف یارانه‌ها می‌توانست ۵۰ درصد باقیمانده را به صورت یارانه نقدی در میان مردم توزیع کند. در این میان تمایل وافر دولت احمدی‌نژاد به پرداخت توزیع پول نقد بیشتر میان شهروندان اجرای طرح هدفمندی را در همان دوره نخست با شکست مواجه کرد. آنچنان که برخلاف پیش‌بینی صورت گرفته در قانون میزان پرداختی نقدی به شهروندان از حدود نوزده هزار تومان برای هر فرد به ۴۰ هزار و پانصد تومان و البته قیمت برخی حامل‌های انرژی همچون بنزین به صورت سرسام‌آوری افزایش یافت. میزان درآمد حاصل از هدفمندی یارانه‌ها از ۱۲۸ میلیارد تا ۳۱۱ میلیارد ۲۰۰ هزار میلیارد تومان و میزان مصارف ۶۲ هزار میلیارد تومان بوده که این رقم نشان‌دهنده کسری ۳۲ هزار میلیارد تومانی است. دولت بخش زیادی از پرداخت‌های نقدی را از شرکت‌های آب و فاضلاب و گاز تأمین کرد و بانک مرکزی ۵ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان اسکناس برای پرداخت یارانه نقدی تولید کرد. از سوی دیگر در یک گزارش با مقایسه سطح قیمت ۱۴ قلم کالای خوراکی شامل ماست، شیر، پنیر، تخم‌مرغ، مرغ، گوشت، قندو شکر، میوه، چای، گوچه و خیار، سبزیجات، حبوبات، برنج و روغن در دو مقطع تاریخی یعنی آذر ماه سال ۱۳۸۹ و اردیبهشت ماه سال ۱۳۹۱ و با احتساب سرانه مصرف یک خانوار ۴ نفره در ایران، افزایش هزینه ماهانه این خانوار در مصرف هر یک از این اقلام خوراکی با توجه به رشد قیمت آن کالاهای محاسبه شده است که نتیجه محاسبات نشان می‌دهد، رشد قیمت این ۱۴ قلم کالای خوراکی موجب افزایش ۶۲ هزار تومانی هزینه‌های ماهانه یک خانوار ۴ نفره طی حدود یک سال و نیم شده است و تنها ۲۰ هزار

تومان برای هزینه‌های دیگر (مانند آب، برق، گاز، سوخت و...) باقی می‌ماند. بدین ترتیب اجرای طرح هدفمندی یارانه‌ها در دور اول بدون اختصاص سهم تولید و نامشخص بودن سرشودت بقیه ردیف‌های پیش‌بینی شده به اجرا درآمد. علی‌صدر آبادی از مدیران و فعالان حوزه برق در خصوص تأثیرات هدفمندی یارانه‌ها بر صنعت برق می‌گوید: «قرار بود در جریان اجرای این طرح قیمت حامل‌های انرژی از جمله برق واقعی شود. به همین دلیل پرداخت‌های نقدی به مردم انجام شد؛ اما در طرح هدفمندی برای چندی این اتفاق نیفتاد؛ یعنی نه تنها قیمت برق افزایش پیدا کرد بلکه آقای احمدی‌نژاد در بعضی مواقع برای پرداخت یارانه‌های نقدی از حساب تأمین پول برداشتی کرد.»

چقدر یارانه نقدی پرداخت شده است؟
از آغاز اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها در آذر ماه سال ۱۳۸۹ تا آذر ماه امسال ۸۲ مرحله یارانه نقدی به متقاضیان پرداخت شده و این در حالی است که با یارانه ماه جاری دریافتی هر نفر که از ابتدا تاکنون در لیست هدفمندی قرار داشته از ۳ میلیون و ۷۲۰ هزار تومان خواهد گذشت. همچنین پرداخت یارانه نقدی به حدود ۶۶ میلیون نفر ایرانی ماهانه نزدیک به ۲۵۰۰ میلیارد تومان و سالانه رقمی بالغ بر ۴۱ هزار میلیارد تومان برای دولت هزینه دارد. براساس برآورد کارشناسان در طی این ۸۲ مرحله دولت مبلغ ۲۸۳ هزار میلیارد تومان به‌عنوان یارانه نقدی به مردم پرداخت کرده است. پرداخت یارانه نقدی اما در سال هفتم اجرائی قانون هدفمندی یارانه‌ها دولت را با مشکلاتی عدیده مواجه کرد آنچنان که به گفته غلامعلی جعفرزاده‌ایمن آبادی ادامه این روند در ۶ ماهه دوم سال جاری دولت را با کسری ۸۳۱ میلیارد تومانی مواجه کرده است. ایمن آبادی در این خصوص می‌گوید: «با توجه به رشد جمعیت کشور و عدم حذف افراد غیر نماند، در صورت ادامه این روند تا پایان سال از سقف پیش‌بینی شده برای این موضوع در بند (۱) جدول سقف منابع و مصارف قانون بودجه سال ۱۳۹۶ هزار ۵۰۰ میلیارد تومان تجاوز می‌کند که در صورت ادامه این روند قطعاً ۸ هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان کسری بودجه خواهیم داشت چرا که ما ۲۰ هزار و ۹۰۰ میلیارد تومان یارانه نقدی پرداخت کرده‌ایم که اگر ضرب در ۱۲ تقسیم بر ۶ نشود، ۴۱ هزار و ۸۰۰ میلیارد تومان می‌شود پس برای یارانه نقدی ۸ هزار میلیارد تومان کسری بودجه داریم.»

یارانه نقدی در کدام محل می‌توانست هزینه شود؟
استمرار اجرای طرح ناموفق پرداخت توزیع یارانه نقدی میان مردم در سال‌های اخیر در حالی اتفاق افتاد که اقتصاد ایران از یک سو به

دلیل کاهش شدید درآمدهای نفتی و از سوی دیگر به واسطه عدم افزایش قیمت حامل‌های انرژی در تنگنای شدید قرار گرفته است. از سوی دیگر افزایش شدید تعهدات در بخش‌های دیگر نظیر پرداخت مستمری بازنشستگان به دلیل ورشکستگی صندوق‌های بازنشستگی و یا خرید تضمینی بسیاری از محصولات کشاورزی و دامپروری عملاً دولت را در تنگنای تأمین مالی هزینه‌های جاری کشور قرار داده است. آنچنان که بودجه اختصاص یافته در طول سال‌های اخیر در بخش عمران به طور متوسط از ۴۰ هزار میلیارد تومان فراتر رفته است. این همه در حالی است که براساس برآوردهای کارشناسی تعداد پروژه‌های عمرانی نیمه‌کاره ایران بیش از ۶۰۰ هزار میلیارد تومان در ۷۹ هزار طرح تخمین زده شده است. از سوی دیگر افزایش تقاضای اشتغال در کشور در حالی رخ می‌دهد که نرخ رشد در اقتصاد ایران جوابگوی آن نیست، به ایجاد بحران‌های اجتماعی نظیر اعتراضات ماه جاری انجامیده است.

آنچنان که رئیس جمهوری در دیدار با اعضای کمیسیون‌های تخصصی مجلس شورای اسلامی تحقق اهداف برنامه ششم توسعه را در ایجاد اشتغال سالانه، با اتکا به منابع موجود غیر ممکن ارزیابی کرده است.

مهدی یازوکی، کارشناس اقتصاد در خصوص ادامه این وضع به «شهروند» می‌گوید: «ما به هفتاد و شش و نیم میلیون نفر از جمعیت کشور یارانه نقدی می‌دهیم. در کجای دنیا به پزشکی که ماهی ۷۰ میلیون درآمد دارد، یارانه نقدی تعلق می‌گیرد؟ یا به آن دسته از کارکنان دولت که بالای ۵ میلیون درآمد ماهانه دارند، یارانه نقدی می‌دهند؟ به عقیده من، یارانه بیشتر از این میزان یک فاجعه ملی است که فقط به هدررفت منابع منجر می‌شود.» با این تفصیل باید گفت اصلاح وضع موجود در پرداخت یارانه نقدی اقدامی شایسته است که در صورت ارایه برنامه دقیق از سوی دولت برای استفاده از منابع آزاد شده از این محل به منظور اشتغال‌زایی، به بهبود نسبی شرایط اقتصادی کشور منجر خواهد شد.

یادداشت

فقرزدایی در دو مسیر متفاوت در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷

ادامه از صفحه اول | در برنامه‌ریزی برای ایجاد بیش از یک میلیون فرصت شغلی جدید، دولت برنامه‌های خاص برای ایجاد مشاغل حمایتی برای اقشار کم‌درآمد یا روستاییان طراحی کرده است؛ به‌طور نمونه در تبصره ۱۶ لایحه بودجه ۱۳۹۷ مبلغ ۲۰ هزار میلیارد ریال تسهیلات بانکی قرض‌الحسنه برای حمایت از مددجویان کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی در نظر گرفته شده است که صرف آموزش، کارپایی، کارورزی، هدایت شغلی و کمک به تأمین سرمایه کار مددجویان خواهد شد که در نتیجه آن حدود ۸۰ هزار نفر شاغل خواهند شد. یا حدود ۶۰ هزار میلیارد ریال از محل باقیمانده منابع قانون حمایت از اشتغال روستاییان و عشایر، تسهیلات بانکی با نرخ سود پایین به متقاضیان سرمایه‌گذاری در مناطق روستایی و عشایری و شهرهای زیر ۱۰ هزار نفر پرداخت می‌شود که عمدتاً جزو طبقه فقیر جامعه هستند. چنان‌که ملاحظه می‌شود، دولت در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ تلاش کرده تا سیاست کاهش فقر را به‌صورت جدی دنبال کند.

پیشنهاد ویژه

هشدار مغایرت نسبت به کلاهبرداری تازه
ثبت مشاغل در ۱۱۸ رایگان است

مغایرت منطقه تهران اعلام کرد که ثبت مشاغل در سامانه ۱۱۸ به‌طور کامل رایگان است و به شهروندان توصیه می‌شود مراتب افراد سوچو باشند. مطابق قوانین و آیین‌نامه‌های موجود، مراجعه کارگزاران مختاری، برای تسهیل در انجام ثبت اطلاعات صاحبان مشاغل، صندوق‌ها در سامانه ۱۱۸ است و این کار بدون پرداخت هیچ‌گونه وجهی انجام می‌شود. براساس همین گزارش هزینه ثبت اطلاعات صاحبان مشاغل، در این سامانه، روی قبوض کارکرد تلفن ثابت مشاغل می‌شود. همچنین شهروندان و مشتریان در خواست می‌شود چنانچه باین دسته افراد مواجه شدند مراتب را به شماره (۲۰۲۱) واحد ارتباط مردمی مغایرت منطقه تهران اطلاع دهند. رضا باقری‌اصل، معاون دولت الکترونیک سازمان فناوری اطلاعات ایران پیشتر اعلام کرده بود که هیچ جایزه و هدیه‌ای برای ارایه خدمات دولتی وجود خارجی ندارد و دولت به هیچ عنوان برای خدماتی که به مردم ارایه می‌دهد، هدیه و جایزه تعیین نکرده و نمی‌کند. به گفته او، کسانی که با مردم تماس می‌گیرند و به آنان می‌گویند شما در مقابل ارایه یک خدمت برنده جایزه‌ای شده‌اید و برای دریافت جایزه باید پول به حسابی واریز کنید، شاید هستند و مردم نباید به چنین افرادی اعتماد کنند.

مترین ایران

پایان مرحله اول بودجه‌ریزی دستگاه‌های اجرایی تهران

شهروند | نوبت بخش عسکری درباره آخرین وضع استقرار نظام بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد دستگاه‌های اجرایی سراسر استان‌ها اظهار کرد: مرحله اول استقرار این نظام ۱۱ دستگاه اجرایی بهزیستی، پزشکی قانونی، اداره کل هواشناسی، تعاون و رفاه، اداره کل تبلیغات، استانداری، نوسازی مدارس، حوزه هنری، امور اقتصاد و دارایی، محیط زیست، جهاد کشاورزی به‌تمام رسیده است. او افزود: معرفی سامانه بودجه‌ریزی عملیاتی، نحوه کار با آن بدون خدمات در دستگاه طی کارگاه‌های آموزشی به ادارات کل آموزش داده شد. اطلاعات و عملکرد فعالیت‌های ادارات قرار است قیمت تمام شده فعالیت ۲۵ دستگاه اجرایی برای سراسر کشور را محاسبه، تجزیه و تحلیل کنیم.

کاهش ۳/۵ درصدی نسبت اسکناس به نقدینگی

پژوهشکده پولی و بانکی | محسن قادری، مدیرعامل شبکه الکترونیکی پرداخت کارت، از کاهش ۳/۵ درصدی نسبت اسکناس و مسکوک به نقدینگی طی سال اخیر با افزایش تراکنش‌های الکترونیک خبر داد. به گفته او، نسبت اسکناس و مسکوک در دست اشخاص به نقدینگی از حدود ۹ درصد در سال ۹۲ به ۶/۶ درصد در پایان سال ۹۵ رسیده است. نسبت مبلغی تراکنش‌های شاپرک به تولید ناخالص داخلی، از ۷۱ درصد در تابستان ۹۳ به ۱۱ درصد در پاییز ۹۵ رسیده است که رشد قابل توجهی را در کنار سهم بزرگی از اقتصاد ملی نشان می‌دهد.

هفتمین همایش سالانه بانکداری الکترونیک و نظام‌های پرداخت
تأیید، بازنگری جدید و کارایی در کسب و کار مالی
تهران، مرکز همایش‌های بین‌المللی برج میلاد - ۲۳ تا ۲۴ دی ۱۳۹۶

سخنرانان

دکتر محمدجواد آذری جهرمی وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات	دکتر ولی‌الله سیف رئیس کل بانک مرکزی	دکتر مسعود کهراسبیان وزیر امور اقتصادی و دارایی
مهندس سید یحیی‌الله نجفی مدیرعامل شرکت خدمات انفورماتیک	ناصر حکیمی معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی	دکتر علی دیواندری رئیس پژوهشکده پولی و بانکی
Paul Sommerin Technology & Transformation Leader, EY	Enrico Lucchinetti Leader of McKinsey the European Banking practice	Brett King Futurist, CEO of Moven
Dharshan Shanthamurthy Founder and CEO, SISA	Kamaljit Rastogi Global Head, Business at Mahindra Comviva	Andreas Skopal Head of Customer, Digital & Analytics, EY
Dr. Morad Rhlid Managing Director at SER-Group International	Prof. Carsten Bartsch Vice president of Munich school of Economy	Dr. Kees Machielsens CEO of DISC Group
Roland Guennou Managing Partner at OSACO Financial	Jenna Huey Ching Fintech Division, MDEC	Marten Krusinga Regional Sales Director at Backbase

دعوت‌نامه:
تلفن: ۰۲۱-۸۸۶۵۲۳۹۰
گزارش: ۰۲۱-۸۸۶۵۲۳۹۰
اپنل: ac@mbrl.ac.ir

موضوعات همایش:
RegTech (فناوری نظارتی)
کسب‌وکار خدمات پرداخت نوآوری
امنیت هوشمندی

حامیان

خسارت آنفلوآنزا به صنعت مرغداری ۲۵۰۰ میلیارد تومان

غلامعلی فارغی، رئیس کمیسیون کشاورزی اتاق بازرگانی ایران گفت: در سال گذشته و امسال ۲۵۰۰ میلیارد تومان خسارت به‌صورت مرغداری کشور بر اثر آنفلوآنزا وارد شده است. به گفته او، آنفلوآنزا منجر به کاهش ۱۰۵ هزار تنی تولید تخم‌مرغ در سه ماه گذشته شد؛ به طوری که ۱۸ میلیون مرغ تخمگذار و ۹۳۰ هزار مرغ مادر معدوم شد.

بدهی دولت تا پایان فصل بهار ۶۲۵ هزار میلیارد تومان

براساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، مجموع بدهی دولت و شرکت‌های دولتی تا پایان خرداد ماه امسال حدود ۶۲۵ هزار میلیارد تومان برآورد شده است. به گزارش تسنیم، بر این اساس ۵۷ درصد از این رقم بدهی دولت و ۴۳ درصد بدهی شرکت‌های دولتی است.

افزایش صدور پروانه ساختمان در تهران ۷/۱ درصد

در تابستان امسال، تعداد ۲۶۳۱ پروانه احداث ساختمان توسط شهرداری تهران صادر شده که نسبت به فصل گذشته، حدود ۰/۱۵ درصد و نسبت به فصل مشابه سال گذشته، حدود ۷/۱۰ درصد افزایش داشته است.